

Aleg. 206

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu o praktycznym kursie dozorców melioracyjnych, które Wysoki Sejm uchwałą z dnia 28. grudnia 1898 przydzielił komisji gospodarstwa krajowego, przedstawił Wydział krajowy wynik nauki na II. roku trzeciego kursu dozorców, wraz z wykazem wydatków w r. 1898 i preliminarzem na r. 1899, tudzież wniosek na otwarcie z dniem 1. grudnia 1899 nowego dwuletniego kursu dozorców drenarskich.

Na posiedzeniu dnia 30. grudnia 1898 powziął już Wysoki Sejm na skutek ustnego sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego uchwałę, upoważniającą Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1899 dwuletniego kursu praktycznego dozorców do osuszenia i nawodnienia gruntów dla 25 stypendystów i uznał tem samem potrzebę dostarczenia rolnikom niższego personalu technicznego dla tak niezbędnego w naszym kraju drenowania gruntów; obecnie więc ogranicza się zadanie komisji do zbadania wyniku nauki istniejącego kursu trzyletniego, wydatków na ten kurs i planu nauki dla nowego dwuletniego kursu drenarskiego.

Postęp uczniów w naukach teoretycznych, których liczba w ostatnim roku wynosiła 24, uważać należy za odpowiedni; przeciętny bowiem stopień był: u 1 ucznia celujący, u 5 uczniów bardzo dobry, u 13 uczniów dobry, a u 5 uczniów dostateczny.

W robotach praktycznych okazali uczniowie jeszcze lepszą kwalifikację, gdyż 8 uczniów otrzymało stopień celujący, 7 bardzo dobry, 7 dobry i 1 dostateczny, u 1 zaś ucznia nie podano w sprawozdaniu Wydziału krajowego postępu.

Koszta utrzymania kursu w ostatnim roku wynosiły 5.006 zł. 61 ct. w. a., w porównaniu więc z preliminarzem 5.500 zł. w. a. osiągnięto oszczędność 493 zł. 39 ct. w. a.

Na r. 1899 preliminarzuje Wydział krajowy wydatek w wysokości dotychczasowej dotacyi 5.500 zł. w. a., z której fundusz krajowy pokrywa 3.500 zł. w. a., skarb państwa zaś 2.000 zł. w. a. i preliminarz ten uważa komisya za uzasadniony, gdyż w r. 1899 z dotacyi tej nietylko dotychczasowy kurs ma być utrzymany, lecz także muszą być zakupione narzędzia (łopaty drenarskie, haki do ukłaniania drenów, młotki

i libele) dla kandydatów na nowy kurs drenarski, którzy przed przyjęciem na naukę teoretyczną odbyć muszą przez cały okres roboczy roku bieżącego próbę przy drenowaniu jako zwykli robotnicy.

Co się tyczy nowego dwuletniego kursu drenarskiego, zaznacza komisya, że c. k. Ministerstwo rolnictwa w reskrypcie z dnia 25 października 1898 l. 20013 oświadczyło, iż dla tego kursu „prenotuje dotychczasową subwencję państwową w kwocie rocznych 2.000 zł. w. a. w przypuszczeniu, że zmiany zamierzone przez Wydział krajowy co do czasu trwania i programu nauk tego kursu zostaną przez Sejm krajowy zatwierdzone“.

Z uwagi, że czas trwania kursu zatwierdził Wysoki Sejm uchwałą z dnia 30. grudnia 1898, pozostaje komisji do ccenienia proponowana przez Wydział krajowy zmiana programu nauki.

Zmiana ta dotyczy wyłącznie przedmiotów nauki na drugim roku i ma na celu, stosownie do przyszłego zawodu uczniów, których zakres działania będzie znacznie mniejszy, niż dozorców melioracyjnych, rozszerzenie nauki rachunków i właściwej melioracji (osuszenia i nawodnienia) przez powiększenie liczby godzin tygodniowych, przy równoczesnem zmniejszeniu rozmiarów nauki budownictwa lądowego i wodnego. Oprócz tego wprowadza Wydział krajowy na drugim roku kursu drenarskiego 1 godzinę nauki główniejszych przepisów ustawy wodnej, która na dotychczasowym kursie udzielaną była na trzecim roku w 2 godzinach tygodniowo.

Komisya gospodarstwa krajowego uznaje powyższą zmianę programu nauk za odpowiednią i praktyczną, a przede wszystkim uważa za szczęśliwy projekt Wydziału krajowego, wedle którego warunkiem przyjęcia na kurs będzie odbycie ośmiomiesięcznej praktyki drenarskiej w polu; praktyka ta bowiem usunie niewątpliwie z kursu kandydatów z nieuzasadnionemi wyższemi aspiracyami, z brakiem poczucia obowiązku, jacy się czasem wydzarzali na dotychczasowych trzech kursach dozorców melioracyjnych.

Z tego powodu komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 73528 o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych i zatwierdza proponowaną przez Wydział krajowy w tem sprawozdaniu zmianę programu nauk dla nowego dwuletniego kursu drenarskiego, który w myśl uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1898 z dniem 1. grudnia 1899 ma być otwarty.

Lwów dnia 18. marca 1899.

Przewodniczący:

Sanguszko.

Sprawozdawca:

Gorayski.